

VINDESORIVM CASTRVM.

VINDESORIVM Regium in Anglia caſtrum, Arturi Regis tempore, prima fundacione conſtructum putatur, ac deinde ab Edoardo tertio multis adauctum ædificijs: collem ſitu per amœno, decem & octo milliariibus à Londino, primaria Regni vrbe, occupat. Diſtat à Tameſi, qua id maximum Angliæ flumen Meridiem, & Septentrionem reſpicit, CCCCX. paſſibus. Agrum habet incredibili amœnitate planum, atque compaſcuum, adeo quidem, vt oculorum aciem; ad duodecim milliaria, ſine impedimento aliquo, extendere poſſis. In quo venatores ac nobiles viri falconum aucupio, feris indagandis & conſequentis, exercentur. Caſtrum hoc, regia ſede, & magnificis regum ſepulchris, atque Garetteriorum ſodalium cœmonia, celeberrimum eſt. Hæc autem equeſtris ſocietas, ab Edoardo tertio, qui à Iohanne Gallorum Rege capto, ſpecioſiſſimè triumphauit, eſt inſtituta. Sunt verò Garetterij equites, bellica virtute, vetuſtateque natalium lectiſſimi duces, qui ſolenni ſacramento adaſti, mutæ, perpetuæque amicitia ſe deuouent, nec ad tuendum Collegij decus, nobili conſpiratione quoduis periculum adire, nec ſubire mortem recuſant. Garetterij autem Sodales ob id appellatur, quod ſiniſtri cruris ſuram fibulato baltheo lo vincam geſtent, in memoriam caligariæ faſciolæ, quæ illuſtri ſceminæ, ab Edoardo ſagranter adamatæ, dum ea choream ſaltaret, ſoluto fortè nodo, deciderat, eamque Rex ipſe repente ſuſtulerat, vt in honorem mulieris, non amatoria vanitate, ſed graui, & maximè honeſta ratione, inſignium procerum tibijs dicaretur. Eius autem Collegia cœmonia, Vindeſoriæ quotannis, ſtato die, Diuo Georgio equitum tutelari dedicato, præſidente Rege, celebratur, moſque eſt, vt ſodales galeam & ſcutum, cum gentilitijs inſignibus, conſpicuo templi loco, ſuſpendant. In hunc ordinem Herculem ſuperiorem Ferrariæ Principem, honoris cauſa coopatum ab Henrico ſeptimo fuiſſe, referunt. Tres præcipuas areas latus, caſtrum hoc Vindeſorium, non ſine grata ſpectantium voluptate, oſtendat. Quarum prior nitidiſſimis ex candido ſaxo, ſuperne planis, plumboque conſectis ædificijs cinſta, Garetterijs equitibus hoſpitia præbet. Habetque inſularem in medio domū, præceſſa turri conſpicuam, quam Gubernator, præfectusque caſtri inhabitat. In ea publica eſt culina, ſupelleſtili, rebusque culinarijs atque domeſticis inſtructa, & ſpatioſum triclinium, in quo equites, communi quotidie menſa vtuntur. Ad hanc autem Garetteriam ſocietatem Angliæ Rex ac Gubernator, idoneas, pro voluntate ſua, perſonas deligit: quas nobili ex parentela, tertio propinquitatis gradu eſſe oportet, quique ob grauiorem ætatem, rei que familiaris anguſtias, precibus Deo offerendis, quam bellicis tumultibus magis habentur idonei. Singulis penſionis annuæ XVIII. libræ, denarij V. aſſignantur, & veſtis. Huius autem tam magnificæ fundacionis præcipuum inſtitutum eſt, vt pro incolumitate Regis, pro ſcelici adminiſtratione regni, quotidianas ad Deum preces fundant, hinc rebus diuinis vacant, & bis quotidie ad ſacellum, orationis gratia, conueniunt. Hæc etiam area ad læuam, magnifica ſtructura exornatur, Sacello perauguſto, CXXXIII. paſſus in longitudine, & XVI. in latitudine colligens. In eo, pro Equitum numero, decem & octo ſubſellia, à temporibus Edoardi tertij parata habentur. Eſtque ædícula hæc ſacra, magnificis Regum monumentis decorata, Edoardi III. Henrici VI. & VIII. Eiusque coniugis Reginæ Ioannæ. Sacellum hoc regia liberalitate dotatum 2000. libras annuatim habet, qui quidem prouentus Edoardi III. & Henrici VII. Regum munificentia, plurimum ſunt adaucti.

Altera, editiore in loco Arcis Vindeſorij, Area, validiſſimis cinſta muris, turri, & magnificis ædificijs clara, vetus quondam caſtrum fuit. De quo hunc in modum veterum annales: Anno Domini 1359. Rex Edoardus incipit nouum ædificium in Caſtello de Vindeſore, vbi natus fuerat: ob quam cauſam illum locum amplioribus ædificijs, & ſplendidiſſimis decorare præcæteris procurauit. In hac caſtri regione, Ioannes Gallia Rex, & David Rex Scotie, de quibus vno edemque tempore Edoardus tertius magnificè triumphauit, tenebantur captiui. Quorum conſilio, ob iucundam loci amœnitatem, & ſumptibus, ob ſui redemptionem, hoc caſtrum in eam magnificentiā paulatim excreuit, vt non arx, ſed iuſtæ magnitudinis, & humanis præſidijs inexpugnabile oppidum, videatur. Et hæc quidem caſtri regio, ſolius Scotie regis, vnica excepta turri, ſumptibus conſtructa eſt, quam, quia V Vincheſtorie Epicoſus, ſodaliti jequeſtris prælatus, condidit, V Vincheſtrie turrim, appellitant. Hæc gradus habet C. ea opificum induſtria perfectos, vt facilem equis aſcenſum præbeant. CL. paſſus in ambitu continet. In ea omne armorum genus, ad arcis deſenſionem neceſſarium, aſſeruatur.

Tertia demum celeberrimi Vindeſorij regio longè ampliſſima, captiui Gallorum Regis impenſarum ſumptibus ædificata, vt editiore ſitu, ita elegantia atque nitore prioris longè ſuperat. Ea CXXXVIII. paſſuum longitudine, & XCVII. paſſibus in latum protenditur. In medio fontem limpidiſſimæ aquæ, per occultos terræ meatus, quatuor milliarium ſpatio, maximis ſumptibus deductum, oſtendat. Sumptuoſiſſimis in ſuper ædiſijs clauſæ, qua orientem ſpectat, regiæ nobilitati teſta præbet. Meridiem verſus Sphæriſterium habet, aulicæ recreationi deſtinatum: Septentrionale verò latus, domus regia, magnificis cœnaculis, aulis, & hypocauſtis, priuatoque ſacello, decenter ornatur. In eo quoque, ampliſſima illa cœnatio conſpicitur, LXXVIII. paſſus longa, lata verò XXX. in qua ſolenni & peringenti ſacrorum pompa, annuæ S. Georgij tutelaris Diui memoriam, Garetterij equites celebrant. Inde CCLXXX. paſſus in lōgum, ſeptem verò in latum ambulatione colligens, incredibili venuſtate ſe offert, fulcimentis ligneis vndeque conſepta, qua nobilibus magnificisque viris ſuſtentacula præbet, vt inde venationes, & falconum aucupia, in area admodum laxa conſpiceant. Nam prata ac paſcua, vario herbarū ac florum genere veſtita, perenni viriditate, collibus ad caſtrum uſque leniter intumeſcunt, deinde in libratam planitiem, maxima ſpectantium voluptate, ſeſe extendūt. Hæc ex multis alijs, quæ D. Emmanuelis Demetrii, & D. Georgij Hofnagelij præſtantiffimorum lectiſſimorumque virorum opera, conſcripta habuimus, pro capacitate paginæ paucis delibauimus. Cæterum ſi quis plura de inſcripta hac Angliæ arce, de Garetteriorum equitum origine, inſtituto, ac vita ſcire deſiderat, is Angliæ deſcriptores conſulat. Hæc autem, quæ laconica breuitate pro vnus tantum pagellæ, & loci ratione paucis perſcripſimus, accuratiſſimus arcis, ipſiusque vrbs Oxoniensis depictor D. Georgius Hofnagel, cuius Antuerpianus, perhumaniter nobis exhibuit.

OXONIVM vulgò OXENFORD.

OXONIVM, bello ſitum, ob loci amœnitatem olim dicta, ad Septentrionalem Tameſis ripam ciuitas ab Anglis Oxenford, à noſtratibus Rhydychen, ideſt, boum vadum, Latinis verò Oxonium dicitur: ſed, quod nomen antiquitus habuit, penitus ignoratur. Alij tamen Caer Vortigeru, & ab eo conditum (quibus ego non accedo) affirmant. Nam Gildas ſcribit, eam ciuitatem ædificatam fuiſſe in Occidentali inſulæ parte: & ego credo in regione Cambriæ, quæ nunc ab eo nomen habet, Gurthronion ſitam fuiſſe. Lelandus noſter Ouseford, id eſt, Iſidis vadum, dicendum eſſe mordicuſtenet, cui viro, optimè de Britannia merito, & antiquis hiſtorijs exercitatiſſimo, refragari non audeo, nam ſupra Iſidem ſitā eſſe conſtat, & tempus multa & locorum nomina corrupiſſe in propatulo eſt. Sed quodcumque habuit ab initio nomen, pulcherrimum & ſaluberrimum habet ſitum, regionemque omnia neceſſaria aſſatim miniſtrantem, bonarumque literarum celeberrimam ſcholam, vt omnes, qui alias Europæ Academijs adierint, facile agnoſcunt. Hæc Humfredus Lhuyd, commentario deſcriptionis Britannicæ. Alij, patrij ſoli amore, miram eius antiquitatem ambiētes Saxonas Oxonium appellat ſeferunt, quod prius Belloſitum dicebatur: Alij ex Gual. Monumentenſis lib. I. de Britannorum origine, Oxonium Britannico nomine Caerpenu helgoit appellatum tradunt. Sed hæc, alijsque errori propinquas de Oxonij antiquitate ſententias, Ioannes Caius lib. 2. de Cantabrigenijs vniuerſitatis origine, reſutat.